

ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ: ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ

Галенда О.В., здобувач вищої освіти Б 6/1

Хандога В.О., здобувач вищої освіти ЗБ 6/3

Миколаївський національний аграрний університет

Досліджено сутність поняття екологічної безпеки держави, основні пріоритети удосконаленості екологічної політики держави.

***Ключові слова:** екологічна безпека, адаптаційний підхід. Природокористування, екосистема.*

Система екологічного законодавства України є досить прогресивною, тому що вона створювалася вже в умовах незалежності з використанням досвіду

світових лідерів, в галузі екологічного права. Сьогодні ми можемо сміливо констатувати, що той «правовий вакуум» у сфері охорони довкілля і екологічної безпеки, що утворився одразу після проголошення незалежності, ліквідовано. За ці роки в Україні прийнято кілька десятків законів та кодексів, що регулюють всю гамму екоправових відносин у державі.

Відповідно до чинного законодавства України раціональне природокористування регламентує ряд основних програмно-цільових підходів, які включають державні і регіональні програми збереження і відновлення природних ресурсів з метою отримання екологічних пріоритетів у розвитку галузей економіки і збереження природного середовища для майбутніх поколінь. Для дієвості виконання реалізації програм наголошуємо на необхідності активізації міжнародної співпраці у збереженні біорізноманіття та формування цілісної екомережі. Реалізація заходів повинна базуватися на активізації процесу запровадження екологізації виробництв з метою забезпечення самоочищення території і зниження негативного впливу на навколишнє середовище, прискоренні процесу апроксимації та адаптації до норм і підходів міжнародного та європейського законодавства [3].

Україна серед європейських країн має найвищий інтегральний показник антропогенного навантаження на природне середовище практично на всій території. Значним є забруднення повітряного басейну, водних і земельних ресурсів, а також деградація ґрунтів і водойм. Майже все населення України споживає неякісну питну воду, забруднені продукти харчування, атмосферне повітря, проблемним є питання щодо утилізації відходів, як побутових, так і хімічних. Екологічні питання мають глобальний характер і мають тенденцію до загострення, що вимагає запровадження системного підходу у збереженні довкілля в усіх регіонах світу [2].

Отже, узагальнення загальносвітових екологічних проблем, виявлення можливостей щодо їхнього упередження, нейтралізації екологічних загроз і обґрунтування адаптаційного підходу у гарантуванні екологічної безпеки держави з урахуванням 194 глобалізаційних змін і тенденцій є найактуальнішою проблемою сьогодення.

Дослідивши сутність екологічної безпеки зроблено висновки, що екологічна безпека може бути розглянута в глобальних, регіональних, локальних і умовно точкових межах, у тому числі в межах держав і будь-яких їхніх підрозділів. Отже, за фактичним відображенням вона характеризує геосистеми (екосистеми) різного ієрархічного рангу.

З метою збереження навколишнього середовища й формування екологічної безпеки держави важливою є співпраця з міжнародними організаціями у напрямку врегулювання норм екологічного законодавства. Наближення законодавства України до норм у сфері охорони довкілля країн Європейського Союзу дозволяє спільно вирішувати нагальні проблеми та забезпечує можливість збереження навколишнього середовища для майбутніх поколінь, що є вимогою часу [3].

Таким чином, вважаємо, що екологічна політика повинна передбачати запровадження та реалізацію принципів раціонального природокористування та мінімізацію екологічних ризиків, сприяти покращенню екологічної ситуації. Запровадження заходів з подальшого розвитку галузей економіки необхідно зорієнтувати на активізацію екологічних пріоритетів у співпраці із міжнародними організаціями [1].

Література:

1. Бобровська Н. В. Пріоритети глобальної екологічної політики / Н. В. Бобровська // International Scientific Conference Innovative Economy: Processes, Strategies, Technologies: Conference Proceedings, January 27, 2017. – Kielce, Poland : Baltija Publishing. – Part II. – P. 61-64. (<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/3639>).

2. Вишнеvsька О. М. Адаптаційний підхід у гарантуванні екологічної безпеки держави / О. М. Вишнеvsька, Н. В. Бобровська // Вісник аграрної науки Причорномор'я. - 2016. - Вип. 3 (91). - С. 3-12. (<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/2023>).

3. Вишнеvsька О. М. Наближення до міжнародного законодавства у збереженні і відновленні навколишнього середовища України / О. М. Вишнеvsька, Н. В. Бобровська // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – 2015. – Вип. 4(87). – С. 20-29. (<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/1865>).

Annotation

The essence of the concept of ecological safety of the state, the main priorities of perfection of ecological policy of the state are investigated.

Key words: *environmental safety, adaptation approach. Nature management, ecosystem.*

Науковий керівник – Бобровська Н. В.
*канд. екон. наук, старший викладач кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв*